

TANJA SOKOLIĆ
Zastupnica u Hrvatskom saboru

U Zagrebu, 22. siječnja 2026. godine

PREDSJEDNIKU
HRVATSKOG SABORA

Predmet: Amandmani na Konačni prijedlog zakona o otocima, P.Z. br. 184

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora na Konačni prijedlog zakona o otocima, drugo čitanje, P.Z. br. 184 - predlagateljica: Vlada Republike Hrvatske podnosim sljedeće

A M A N D M A N E

AMANDMAN 1

Na članak 22. (Poticanje vodoopskrbnih sustava na otocima)

U članku 22. iza stavka 5. dodaju se novi stavci 6, 7 i 8 koji glase:

„(6) Nadležni javni isporučitelj vodnih usluga dužan je izdati potvrdu iz stavka 5. ovoga članka u roku od 30 dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva.

(7) Ako nadležni javni isporučitelj vodnih usluga ne izda potvrdu u roku iz stavka 6. ovoga članka, smatra se da je potvrda izdana s pozitivnim sadržajem.

(8) Protiv potvrde iz stavka 5. ovoga članka, kao i u slučaju iz stavka 7. ovoga članka, podnositelj zahtjeva ima pravo izjaviti prigovor Ministarstvu u roku od 15 dana, a Ministarstvo je dužno odlučiti u roku od 30 dana.“

Postojeći stavci 6 i 7 postaju, redom, stavci 9 i 10.

Obrazloženje: Čl. 22 uvjetuje sufinanciranje individualnog sustava time da javni isporučitelj izda potvrdu o nepostojanju sustava i neplaniranju gradnje najmanje 4 godine. To u praksi stvara “gatekeeper” blokadu. Kućanstvo može dobiti sredstva za alternativni/individualni sustav *samo* ako javni isporučitelj potvrdi da ne postoji sustav i da izgradnja nije planirana višegodišnjim planom gradnje najmanje 4 godine.

Višegodišnji plan gradnje javnog isporučitelja u praksi često ovisi o tome hoće li postojati vanjski izvor financiranja (država/EU). No, sredstva iz Zakona se dodjeljuju kroz program i poziv Ministarstva (također “ovisno o mogućnostima”). Rezultat može biti kružna situacija:

- isporučitelj “planira” (ili zadrži u planu) jer očekuje financiranje → kućanstvo ne može dobiti alternativu
- kućanstvo ne može dobiti alternativu jer je “planirano” → pritisak da se plan realizira, ali realizacija opet ovisi o financiranju

Ovo je tipičan primjer „papirnatoг prava” koje ovisi o planskim dokumentima čiji sadržaj nije stabilan nego je funkcija financiranja.

Uvođenjem roka, fikcije pozitivne potvrde i pravnog lijeka prekida se petlja i štiti pravo kućanstva.

AMANDMAN 2

Na članak 22. (Poticanje vodoopskrbnih sustava na otocima)

U članku 22. stavku 4. iza riječi „planirana“ dodaju se riječi:
„i za koju su osigurana financijska sredstva te je pokrenut postupak nabave ili je sklopljen ugovor o izvođenju radova“.

Obrazloženje: Trenutni uvjet glasi “nije planirana višegodišnjim planom gradnje... tijekom najmanje četiriju sljedećih godina”. To omogućuje da “plan” (bez osiguranog novca i bez realne provedbe) blokira pravo otočana na alternativno rješenje. Amandman pretvara “plan” u dokazivu i ozbiljnu obvezu: plan mora biti financijski i provedbeno potkrijepljen. Isporučitelj više ne može “držati” građane u blokadi planom koji se stalno odgađa.

AMANDMAN 3

Na članak 23. (Ekološko zbrinjavanje otpadnih voda iz kućanstava)

U članku 23. iza stavka 4. dodaju se novi stavci 5, 6 i 7 koji glase:
„(5) Nadležni javni isporučitelj vodnih usluga dužan je dostaviti potvrdu iz stavka 4. ovoga članka u roku od 30 dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva.
(6) Ako nadležni javni isporučitelj vodnih usluga ne dostavi potvrdu u roku iz stavka 5. ovoga članka, smatra se da je potvrda dostavljena s pozitivnim sadržajem.
(7) Protiv potvrde iz stavka 4. ovoga članka, kao i u slučaju iz stavka 6. ovoga članka, podnositelj zahtjeva ima pravo prigovora Ministarstvu u roku od 15 dana, a Ministarstvo je dužno odlučiti u roku od 30 dana.“
Postojeći stavak 5 postaje stavak 8.

Obrazloženje: Čl. 23 ponovno uvjetuje mjeru potvrdom javnog isporučitelja i “neplaniranjem” gradnje 4 godine.
Isti obrazac kao kod čl. 22: poticaji za ekološko zbrinjavanje otpadnih voda vrijede samo gdje **nema javne odvodnje i nije planirana 4 godine**, a javni isporučitelj izdaje potvrdu o činjenicama i tehničkim uvjetima.
Time potvrda i “četverogodišnji plan” postaju *gatekeeper* mjere, a plan je u praksi vezan uz očekivano financiranje i prioritetizaciju projekata.

AMANDMAN 4

Na članak 23. (Ekološko zbrinjavanje otpadnih voda iz kućanstava)

U članku 23. stavku 1. iza riječi „planirana“ dodaju se riječi:
„i za koju su osigurana financijska sredstva te je pokrenut postupak nabave ili je sklopljen ugovor o izvođenju radova“.

Obrazloženje: Kao i kod čl. 22, “plan” bez novca i bez provedbe ne smije blokirati rješenja za kućanstva. Ovim se “planiranje” pretvara u realnu, provjerljivu obvezu.

AMANDMAN 5

Na članak 33. (Gospodarenje otpadom na otocima)

U članku 33. stavak 5 mijenja se i glasi:

„(5) Ministarstvo korisnicima **koji su Fondu podnijeli zahtjev i za koje je Fond donio odluku o prihvatljivosti projekta i troškova** sufinancira preostale prihvatljive troškove iz stavaka 1. i 2. ovoga članka koje Fond ne sufinancira, **na temelju uvjetne odluke Ministarstva**, a konačna isplata provodi se po sklapanju ugovora s Fondom.“

Iza stavka 6. dodaje se novi stavak 7 koji glasi:

„(7) Fond je dužan o zahtjevu iz stavka 5. ovoga članka odlučiti u roku od 60 dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva.“

Obrazloženje: Trenutno Ministarstvo sufinancira “preostalo” samo korisnicima koji imaju sklopljen ugovor s Fondom.

Norma:

- Fond sufinancira troškove prijevoza otpada i infrastrukture “kako je utvrđeno općim aktima Fonda” i prema raspoloživim sredstvima.
- Ministarstvo sufinancira preostale prihvatljive troškove korisnicima koji imaju sklopljen ugovor s Fondom, a dodjela ide temeljem programa ministra i javnog poziva.

U praksi to stvara kružnu financijsku konstrukciju: bez “preostalog” često nema zatvaranja projekta, a bez ugovora nema “preostalog”.

Dakle, da bi korisnik sklopio ugovor s Fondom, često mora zatvoriti financijsku konstrukciju. Ali Ministarstvo ulazi tek nakon ugovora s Fondom i kroz poziv koji ovisi o programu ministra. Ako se ti ciklusi ne poklope kalendarski, dobijete kružni zastoj:

- bez Ministarstva nema zatvorene konstrukcije → Fond ne zaključuje ugovor (ili korisnik ne može)
- bez ugovora s Fondom Ministarstvo ne može sufinancirati “preostalo”

Zakonom to nije eksplicitno riješeno (npr. predugovor, uvjetna odluka, sinkronizirani pozivi), pa je to realan izvor blokade.

Amandman uvodi preduvjetnu (uvjetnu) odluku Ministarstva nakon odluke Fonda o prihvatljivosti, pa korisnik može zatvoriti financijsku konstrukciju bez blokade.

AMANDMAN 6

Na članak 44. (Provedbeni propisi i programi koji ostaju na snazi)

U članku 44. stavak 5 mijenja se i glasi:

„(5) Pravilnik o načinu vrednovanja zahtjeva za dodjelu bespovratnih financijskih sredstava, načinu rada te sastavu i broju članova Povjerenstva za provedbu javnog poziva za promociju programa „Hrvatski otočni proizvod“ („Narodne novine“, broj 127/21.) ostaje na snazi **do stupanja na snagu novoga pravilnika** donesenog na temelju ovoga Zakona, a najdulje 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.“

Obrazloženje: Sada je prestanak važenja pravilnika vezan uz donošenje **programa** iz čl. 27 st. 1, iako program nije propis iste pravne naravi kao pravilnik. To može stvoriti pravnu prazninu. Ako se pravilnik “gasi” donošenjem programa, a novi pravilnik još nije donesen (ili

je donesen kasnije), možete dobiti regulatornu prazninu ili pravnu nesigurnost. Tu su pogrešno upareni preduvjeti: prestanak jednog akta vezan je uz donošenje drugog, različite pravne prirode.

Amandman veže prijelaz isključivo uz novi pravilnik (ili krajnji rok), čime se zatvara normativna petlja.

AMANDMAN 7

Na članak 43. (Donošenje provedbenih propisa, planova i programa)

U članku 43. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4 koji glasi:

„(4) Ako ministar ne donese odluke/program(e) iz stavka 3. ovoga članka u propisanom roku, **do donošenja odluke/programa primjenjuju se postojeći programi iz članka 44. stavaka 7. – 10. ovoga Zakona, a Ministarstvo je dužno bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od isteka roka, objaviti javni poziv za dodjelu sredstava prema postojećem programu.**“

Obrazloženje:

Iako čl. 43 predviđa rokove za donošenje programa, u praksi “pravo” ovisi o programu i pozivu.

U više mjera Zakon strukturira provedbu ovako: **ministar donosi program odlukom → Ministarstvo raspisuje godišnji poziv → sredstva se dodjeljuju ugovorom**, i uz to “ovisno o mogućnostima/proračunu”.

Primjeri:

- civilno društvo: program ministra pa godišnji poziv
- zdravstvena zaštita: program uz suglasnost ministra zdravstva, pa poziv
- infrastrukturni razvoj: poziv temeljem programa ministra

Zakon deklarira mjeru, ali njezin stvarni sadržaj (kriteriji, obuhvat, prioriteti) je *u programu*. Ako program kasni ili bude preopćenit, mjera faktički ne postoji. Čl. 43 propisuje rokove donošenja odluka/programa (180 dana), ali “pravo” postoji samo ako izvršna vlast najprije odluči kako će ga definirati.

Ovim se uvodi posljedica propuštanja: automatski se nastavlja postojeći režim i Ministarstvo mora objaviti poziv, čime se sprječava da mjere “nestanu” zbog administrativnog kašnjenja.

Tanja Sokolić

